

[Niels Frederiksen.]

Dom til os andre, at han fandt det forkasteligt, letsindigt, at Mennesker kunde have den formastelige Opfattelse, som jeg har, at den nuværende Ejendomsbesiddelsesform har i sig den naturlige Følge, at jo dygtigere vi bliver, jo bedre vi kan producere, jo flere vi bliver, des stærkere og raskere stiger det Landbrugs Gæld, der er finansieret af den upersonlige, men dermed ogsaa ubønhørlige Kapitalmagt. Det er en Frase, der stadig høres, at det er Landbrugeren, der sidder som den uindskrænkede Ejer og Besidder. Jeg vil henholde mig til de Udtryk og de Haandfæstninger, der findes i disse Landbrugeres Panteobligationer. Hvis De vil gøre Dem den Ulejlighed at læse de Panteobligationer igennem, som disse Landbrugere selv har skrevet under paa, de saakaldte Ejendomsbesiddere paa fri Ejendom, skal De se, at der staar nogle Bestemmelser, der er meget, meget strengere end de Bestemmelser, der staar i det Skøde, som blev underskrevet, da et Landbrug blev overtaget efter Lov af 4. Oktober 1919.

Og saa taler man om, at de har fri Dispositionsret og Testationsret. Ja, en døende Landbruger kan testamentere sin Gaard til et af sine Børn, men han kan ikke testamentere ham Retten til, at det Laan, som vedkommende Kreditinstitution har staaende i Ejendommen, skal blive staaende til ham; saa den Testationsret er ikke saa forfærdelig meget værd, hvis han har laant nogenlunde, hvad Ejendommen er værd, og saa Kreditforeningen mener, at Arvingen ingen god Laaner er, og derfor opsiger Laanet ved Testators Død, fordi den ikke har Tro til, at Arvingen kan forrente saa stort et Beløb paa Ejendommen.

Nej, lad os endelig se paa Tingene, som de er, lad os endelig ikke stille det ene op som det eneste gode og det andet som noget, der lægger en i Lænker og Baand. Jeg for mit Vedkommende tror, at naar man skal lovgive paa Landboomraadet, gør man rettest i at se Tingene rigtigt an. Jeg vil derfor sige til det ærede Medlem Hr. Duborg, at jeg fik det Resultat ud af den Forelæsning, han holdt, og de Undersøgelsesresultater, han fremlagde, at han har haft saa travlt med at gennemse lærde Doktorers Afhandlinger og statistiske Tabeller, at han i al den Tid slet ikke har

haft Lejlighed til at se, hvorledes Livet former sig i Virkeligheden. Men vi andre, der har færdedes ude mellem Mennesker og mødt de virkelige Forhold i Form af Prioritetsbyrder, er kommet til et helt andet Resultat end det taabelige, det ærede Medlem mente vi andre skulde tro paa.

Saa er der en bestemt Ting, jeg ogsaa gerne vilde anføre i mit Tilsvar paa de Henvendelser, der er sket til mig. Der er fra flere Sider sagt, at der er Jord nok at købe i det frie Marked. Ja, jeg for mit Vedkommende vil sige ganske kort til det ærede Medlem, der fremsatte den Paastand: Vis mig noget! For i de ti Aar, jeg har haft med den Sag at gøre, har Vilkaarene for at faa Jord til rimelig Pris aldrig været saa strenge som nu. De to gode Høstaar og de gode Konjunkturer har drevet Priserne op i en saadan Højde, at selv om man, som det er fremført af det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal og især af det ærede Medlem Hr. C. O. Pedersen, er rustet med Betingelser, der er langt, langt gunstigere end dem, der kan regnes med i den private Omsætning Mand og Mand imellem, saa har det endda været umuligt at købe blot tilnærmelsesvis tilstrækkelig Jord til ordentlige Priser undtagen paa to bestemte Maader. Den ene er den, at man, hvis en Gaard brændte, kunde faa Landbrugsministeriets Tilladelse til, at den blev udstykket til Bunds, og at Bygningsassurancen kunde vederlægges Sælgeren som en Del af Købeprisen, og derved erhverve Jord til Priser, der laa under Jordværdien. Den anden Maade foreligger, naar man ude i det frie Marked kan købe sig Jord med følgende Betingelser i Ryggen: at man kan købe en hel Ejendom, som den staar med Besætning og Inventar og betale den kontant, at man kan afhænde en Stamparcel til en Køber paa den Betingelse, at man af Jordfondens Midler kan placere en Andenprioritet indtil den Højde, det er nødvendigt for at faa Prioritetsforholdene i Orden, og at man kan tilbyde Sælger og Køber Fritagelse for Omkostningerne ved Stempel og Tinglysning, kort sagt, alle de Byrder og Afgifter, der er i den private Omsætning. Men det er efter min Mening et Bevis paa, hvor vanskeligt det er at erhverve Jord, og jeg tror, jeg kan faa Tilslutning fra alle mine Medarbejdere Danmark over, naar jeg siger, at den Jord, der i Øjeblikket udbydes til Udstykning efter